

5. blok

Role diplomata – osobnost, postavení, úkoly Struktura a fungování české zahraniční služby

Diplomat

Funkce diplomata

„Udržovat a zprostředkovávat oficiální styky mezi vysílajícím a přijímajícím státem v celém spektru jejich vzájemných vztahů.“

„reprezentace: symbolická, legální, politická“

„negociér – protéger – observer“

historicky – důraz na řečnické umění (= umění přesvědčovat)

*„Sedm darů musí vyslanec míti.
Ze vzácného rodu pocházeti,
výmluvný, obratný a rozhodný k činu býti.
Musí umět přívětivými slovy mluvit,
přesně o tom, co viděl, zpravovati
a dobrou paměť vládnouti.“*

*„Když dáma řekne ne, myslí snad,
když řekne snad, ysílí ano,
když řekne ano, tak to není dáma.
Když diplomat řekne ano, myslí snad,
když řekne snad, myslí ne,
když řekne ne, není to diplomat.“*

„Diplomacie je druhé nejstarší řemeslo na světě.“

historicky: z řad církve
z řad šlechty
politická příslušnost
majetek

20. stol. - profesionalizace diplomacie – schopnosti, odbornost
systematická příprava diplomatů (vysoké školy, diplomatické akademie)
kariérní diplomaté X politicky nominovaní diplomaté

Osobní vlastnosti

dovednost a takt v jednání s lidmi
politická vnímavost

zadání

intelektuální zvědavost a snaha o neustálé sebevzdělávání
intelektuální schopnosti
manažerské schopnosti
zdravý rozum

Profesní dovednosti

zadání

vyjednávání a každodenní diplomacie
pozorování, analyzování a informování
reprezentace
řízení mise
komunikace a veřejná diplomacie
přizpůsobení se odlišnému prostředí
jazyková způsobilost

Odborné znalosti

zadání

znalost vlastní země: geografie, historie, kultura
politika, instituce
sociální, ekonomické a demografické struktury
zahraniční politika
co nejširší znalosti o jiných státech, mezinárodních a regionálních organizacích
přehled o historii mezinárodních vztahů
znalost mechanismů a procedur mezinárodních styků
orientace v mezinárodním právu – vztahy mezi státy

Diplomatova dilemata

příklady

- mandát imperativní nebo volný
- problém odpovědnosti a míry loajality
- odpovědnost vysílajícímu státu i odpovědnost vůči hostitelské zemi
- má diplomat říkat pravdu?

Ženy v diplomacii

1. sňatková diplomacie (panovnické rody)
2. ochrana a získání informací (manželky, milenky)
3. ženy ovlivňovaly diplomacii, ač v ní nepůsobily (de Pompadour, Zaháňská, ...)
4. političky, diplomatky (nejvýše postavená Češka, ženy v čs. a české diplomacii)

Významné osobnosti v diplomacii

působící jako profesionální diplomaté (Gruša, Vašáryová,...)
bývalí státníci, politici, diplomaté (američtí prezidenti, K. Annan, J. Dienstbier, ...)
významné osobnosti z různých oborů (Bono Vox, A. Jolie, princezna Diana)

Struktura a fungování české zahraniční služby

Zákon č. 2/1969 Sb.

- je ústředním orgánem státní správy pro oblast zahraniční politiky, vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc a koordinuje vnější ekonomické vztahy
- zabezpečuje vztahy ČR k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním uskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce
- dále: koordinace vnitrostátné
ochrana práv a zájmů ČR a jejích občanů
řízení ZÚ
mezinárodní smlouvy
.....

MZV

schéma

organizační řád

politická/nepolitická část

bilaterální, unijní, multilaterální, ekonomická, rozvojová, právní a konzulární

zákon o státní službě, evt. zákon o zahr. službě

diplomaté, nediplomaté

kariérní, nekariérní

kariérní řád

nařízení vlády č. 62 z r. 1994 o poskytování náhrad některých výdajů